

Datum 2022-12-08

Informationsklass Öppen

Diariennr (åberopas) A509.894/2022

Saknr 000

Polismyndigheten
Rättsavdelningen

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för skatteadministration, skatteavtal
och tullfrågor
fi.remissvar@regeringskansliet.se
jessica.sjoberg@regeringskansliet.se

Er referens Fi2022/02533

Delbetänkandet Tullverkets rättsliga befogenheter i en ny tid (SOU 2022:48)

Sammanfattning

Polismyndigheten ser positivt på den gjorda översynen av reglerna om Tullverkets befogenheter och de förslag utredningen lägger fram. Förslagen bedöms gynna såväl Tullverkets verksamhet i stort som brottsbekämpningen i sin helhet. Polismyndigheten lämnar därutöver följande synpunkter i anledning av förslagen. Remissvaret följer delbetänkandets disposition.

Kap. 14.6 Tullkontroll av kontanta medel

Polismyndigheten har inom ramen för utredningen lyft vikten av att Tullverket ges ökade befogenheter att kunna ingripa mot utförsel av kontanter, som sker över Sveriges inre gräns, i syfte att komma åt exempelvis penningtvätt och finansiering av allvarlig brottslighet och terrorism. Detta har inte omfattats av utredningens uppdrag men Polismyndigheten vill återigen lyfta fram att myndigheten anser att det är angeläget att det på olika sätt verkas för att Tullverket ska ges sådana befogenheter.

Kap. 20.6 Utökad möjlighet att biträda andra brottsbekämpande myndigheter

Det är bra att det tydliggörs vilka möjligheter Tullverket har att bistå andra brottsbekämpande myndigheter med särskilda resurser som t.ex. sökhundar och mobil scanner. Förslaget kommer att underlätta samarbetet mellan myndigheterna och bidra till en effektiv brottsbekämpning.

Kap. 22 Särskilt om inledande av förundersökning

Polismyndigheten delar utredningens bedömning att dagens reglering skapar problem i fråga om de brottsutredningar som startar genom att straffprocessuella tvångsmedel används, exempelvis när en polisman eller tulltjänsteman griper någon eller tar egendom i beslag. Polismyndigheten välkomnar därför den föreslagna ändringen av rättegångsbalken som innebär en kodifiering av hur en förundersökning redan idag, i praktiken, ofta inleds.

Kap. 24 Tullverkets tillgång till bokningsuppgifter

Polismyndigheten ser positivt på de föreslagna ändringarna i 10-11 §§ tullbefogenhetslagen. Polismyndigheten anser dock att det bör övervägas om Tullverket skulle kunna ges möjlighet att i underrättelsesyfte samla in fler dataelement från transportföretagen. Utöver föreslagna uppgifter om nationalitet och födelsetid så skulle utvidgningen även kunna omfatta de uppgiftstyper som tas upp i lag (2018:1180) om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen dvs. adress och kontaktuppgifter, alla former av betalningsinformation, uppgifter om bonusprogram, resebyrå, kön, bokningsnummer samt sätes- och hyttnummer. Även uppgifter om mobiltelefonnummer och e-postadresser till passagerare skulle bidra till att effektivisera verksamheten ytterligare. Att i regleringen ange vissa specifika uppgifter medför dock en risk för begränsning ur ett selekteringsperspektiv. Ett alternativ till detta skulle kunna vara att det i bestämmelserna anges att Tullverket ifråga om passagerare endast får begära uppgifter som inte utgör känsliga personuppgifter. En annan möjlighet skulle kunna vara att bestämmelserna i så hög grad som möjligt efterliknar bilagan till lagen om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen (jfr bilaga 1 till PNR-direktivet) och utgår från de uppgifter som anges där.

Enligt förslaget till 7 kap. 11 § tullbefogenhetslagen ska transportföretaget *skyndsamt* lämna Tullverket de uppgifter som myndigheten begär.

Polismyndigheten anser att det kan övervägas om kravet på att uppgifterna ska lämnas skyndsamt bör ersättas med en tidsfrist liknande den som finns i 2 kap. 2 § lagen om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen om när överföringen av PNR-data ska ske. Detta skulle kunna bidra till att minska utrymmet för tolkningsfrågor om när uppgifterna ska skickas till Tullverket.

24.9.5 Inrapporteringen av bokningsuppgifter är inte enhetlig

Det är angeläget att komma tillrätta med den brist på enhetlighet som nu råder vid inrapportering av bokningsuppgifter. Polismyndigheten ser därför positivt på förslaget att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer ska få ge närmare anvisningar om hur uppgifterna ska lämnas. Det är därvid

viktigt att berörda myndigheter, däribland Polismyndigheten, i samarbete kan verka för en nationell harmonisering som i möjligaste mån beaktar internationella standarder.

Kap. 24.9.6 Skilda behov av transportuppgifter

Polismyndigheten ser positivt på att utredningen noterat Polismyndighetens behov av en motsvarande modernisering av regelverket om bokningsuppgifter.

Kap. 26.6 Andra brottsbekämpande myndigheter bör få utökad möjlighet att skyddsvisitera

Enligt förslaget till 2 kap. 6 § tullbefogenhetslagen ges en tulltjänsteman rätt att, om de är nödvändigt av säkerhetsskäl, kroppsvisitera förhörspersoner i samband med förhör som hålls i Tullverkets lokaler eller i lokaler som ställts till myndighetens förfogande eller i transportmedel. Även Polismyndigheten har ett motsvarande behov av att kunna kroppsvisitera förhörspersoner i samband med förhör som hålls på annan plats än i myndighetens lokaler, exempelvis i transportmedel. Det är vanligt förekommande att polis genomför förhör i omedelbar anslutning till en brottsplats, bl.a. i fordon. Polismyndigheten ser därför ett behov av att 19 a § polislagen ändras och avser att återkomma om detta.

Yttrandet har beslutats av avdelningschefen Gunilla Hedwall efter föredragning av juristen Ironah Nzeribe. Rikspolischefen Anders Thornberg har informerats om remissen.

POLISMYNDIGHETEN

Gunilla Hedwall

Ironah Nzeribe

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetsstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli